

Granskning av årsredovisning 2019

Samordningsförbund Gävleborg

Cecilia Axelsson

Viktor Hallström

Innehållsförteckning

Inledning	3
Iakttagelser och bedömningar	5
Bedömningar utifrån revisionsfrågor	10

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Samordningsförbund Gävleborg granskat förbundets årsredovisning för perioden 2019-01-01 – 2019-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2019.

Syftet med granskningen är att ge förbundets revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de fastställda målen för 2019.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande revisionella bedömningar:

Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

De upplysningar som enligt lag ska lämnas i förvaltningsberättelsen finns i allt väsentligt redovisat i den förvaltningsberättelse som ingår i förbundets årsredovisning.

Driftredovisning finns upprättad som en egen del i årsredovisningen. Inför 2020 rekommenderar vi förbundet att se över strukturen i driftredovisningen så att den redogör för hur utfallet förhåller sig till den löpande verksamheten såsom den har fastställts i budgeten för året.

Förbundet lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2019.

Är årsredovisningens resultat förenligt med de beslutade målen avseende god ekonomisk hushållning?

Vi bedömer att årets resultat inte är förenligt med det fastställda finansiella målet för 2019.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall är delvis förenligt med de fastställda inriktningsmålen för verksamheten.

Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Avvikelse har noterats gällande upplysning kring räkenskapsrevision. Avvikelsen bedöms inte vara materiell och påverkar inte den rättvisande bilden. Vi bedömer således att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Inledning

Bakgrund

Enligt 4 kap 3 § LKBR ska årsredovisningens delar upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och förbundets ekonomiska ställning.

Förbundet skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisorerna har enligt 12 kap. 1 § kommunallagen bland annat till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning. Vidare ska revisorerna enligt 12 kap. 2 § kommunallagen bedöma om resultaten i årsredovisningen är förenliga med fastställda mål avseende god ekonomisk hushållning. Revisorernas bedömningar ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Revisionsobjekt är styrelsen som är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

Syfte och Revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med beslutade mål.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de beslutade målen avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer
- Beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning och metod

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Till grund för bedömningen ligger bland annat resultatet av tidigare års granskningar och förändringar i normgivningen avseende den kommunala redovisningen.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i förbundet, hade påverkat dennes bedömning av förbundet. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan förbund och verksamheter.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed med utgångspunkt i utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting" från Sveriges kommunala yrkesrevisorers (SKYREV). Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning och granskning av räkenskapsmaterial.

Vår granskning omfattar inte intern kontroll i system och rutiner som genererar underlag till den finansiella rapporteringen.

Den granskade årsredovisningen fastställdes av styrelsen 2020-03-20.

Rapportens innehåll har sakgranskats av förbundschef.

Iakttagelser och bedömningar

Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

Iakttagelser

Förvaltningsberättelse

Enligt 4 kap 1 § LKBR framgår att en årsredovisning ska innehålla en förvaltningsberättelse. I 11 kap redogörs för vilka upplysningar som förbundet ska lämna i förvaltningsberättelsen. Dessa upplysningar är:

- Översikt över verksamhetens utveckling
- Den kommunala koncernen
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- Händelser av väsentlig betydelse
- Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten
- God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
- Balanskravsresultat
- Väsentliga personalförhållanden
- Förväntad utveckling

Av RKR´s rekommendation R15 Förvaltningsberättelse framgår att förvaltningsberättelsen ska innehålla underrubriker som motsvarar de obligatoriska upplysningar som ska lämnas enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning. Denna rekommendation gäller från år 2020 men tidigare tillämpning uppmuntras. Vid vår granskning har vi följt upp att ovanstående information har lämnats i årsredovisningen med undantag av upplysningar om den kommunala koncernen då det inte är tillämpligt för förbundet.

Förvaltningsberättelsen innehåller en översikt över utvecklingen av förbundets verksamhet. Utvecklingen redovisas med hjälp av en flerårsjämförelse där aktuellt år jämförs med de fyra tidigare åren.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning. Av kommentarerna framgår orsaken till det överskott som förbundet redovisar för 2019.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om händelser av väsentlig betydelse för förbundet som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysning om förbundets förväntade utveckling. Det anges att förbundet redan beviljat samverkansinsatser om 12 mnkr för år 2020 samt att det finns risker kopplat till statens omställning som kan påverka länets samverkansarbete.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om personalförhållanden och sjukfrånvaron.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om andra förhållanden som är av betydelse för styrningen och uppföljningen av förbundets verksamhet. Här beskrivs bland annat det beslutande organet och fastställda styrdokument i form av verksamhetsplan och budget.

Förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering av om målen och riktlinjerna för god ekonomisk hushållning har uppnåtts och följts. Resultatet av god ekonomisk hushållning inom förbundet bedöms under avsnittet *God ekonomisk hushållning* i denna rapport.

Förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering av förbundets ekonomiska ställning. Kommentarer lämnas till orsaker till det redovisade resultatet för året.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om årets resultat efter balanskravsjusteringar. Redovisat balanskravsresultat uppgår till +4,9 mnkr och vi konstaterar att balanskravet är uppfyllt för året.

Driftredovisning

Årsredovisningen innehåller en driftredovisning i eget avsnitt. Av driftredovisningen framgår hur utfallet förhåller sig till fastställd budget för förbundet på övergripande nivå.

Enligt 10 kap 1§ LKBR framgår att driftredovisningen ska innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten. Av nedanstående bild framgår den budget som har fastställts för 2019 (uppdaterad 2019-05-17).

Budget 2019-2021

Intäkter	2019	2020	2021
Försäkringskassan/Arbetsförmedling	6 659 500	6 659 500	6 659 500
Region Gävleborg	3 329 750	3 329 750	3 329 750
Kommunerna	3 329 750	3 329 750	3 329 750
Summa intäkter	13 319 000	13 319 000	13 319 000

Kostnader	2019	2020	2021
Insatsmedel	10 819 000	9 919 000	9 919 000
Personalkostnader	2 900 000	2 900 000	2 900 000
Övriga externa kostnader	500 000	500 000	500 000
Summa	14 221 019	13 321 020	13 321 021

Vi noterar att driftredovisningen är uppställd enligt Finsams mall för årsredovisning. Driftredovisningen kan dock med fördel utvecklas till kommande år genom att redogöra för utfallet på samma nivå som den fastställda budgeten.

Bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

De upplysningar som enligt lag ska lämnas i förvaltningsberättelsen finns i allt väsentligt redovisat i den förvaltningsberättelse som ingår i förbundets årsredovisning.

Driftredovisning finns upprättad som en egen del i årsredovisningen. Inför 2020 rekommenderar vi förbundet att se över strukturen i driftredovisningen så att den redogör för hur utfallet förhåller sig till den löpande verksamheten såsom den har fastställts i budgeten för året.

Förbundet lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2019.

God ekonomisk hushållning

lakttagelser

Styrelsen har fastställt en verksamhetsplan för 2019 innehållande fyra inriktningsmål som har identifierats för att leda i riktning mot förbundets vision. Ett av inriktningsmålen utgör förbundets finansiella mål och övriga tre utgör förbundets verksamhetsmål.

Till varje inriktningsmål finns ett eller flera resultatmål, i form av indikatorer, för mätning av måluppfyllelsen. Av verksamhetsplanen framgår att dessa indikatorer motsvarar de av NNS (Nationella nätverket för samordningsförbund) framtagna indikatorerna för att mäta måluppfyllelsen. Mätningen sker via enkäter en gång per år.

Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning mot förbundets finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fastställts i verksamhetsplanen 2019.

Finansiellt mål 2019	Utfall 2019	Måluppfyllelse, förbundsstyrelsens bedömning
Det egna kapitalet ska inte överstiga 20% av förbundets budgeterade intäkter vid årets slut. <i>20% av 13 319 tkr = 2 664 tkr</i>	Utgående eget kapital 6 845 tkr (51%).	Målet är ej uppfyllt.

Av redovisningen framgår att fastställt mål inte är uppfyllt.

Följande kan särskilt kommenteras gällande det fastställda finansiella målet för 2019:

- Nuvarande fördelningsmodell för finansiella samordningsförbund innebär att det egna kapitalet maximalt får uppgå till 20% av tilldelade medel, annars minskar kommande års medelstilldelning. Det finansiella målet som fastställts av styrelsen har således bäring på denna fördelningsmodell.
- I justerad budget för 2019, fastställd i maj 2019, uppgår budgeterat resultat till -900 tkr. I och med att samordningsförbund har möjlighet att använda tidigare

års överskott finns inget som hindrar att budgeten upprättas med ett underskott för året, så länge underskottet inte överskrider förbundets egna kapital vid föregående års utgående balans. Förbundets egna kapital per 2018-12-31 uppgick till 1.957 tkr, vilket innebär att budgeterat underskott inte överskrider förbundets egna kapital.

Mål för verksamheten

De fastställda inriktningsmålen utgörs av:

- Driva utveckling av en långsiktig strukturell samverkan och metodutveckling mellan parterna
- Våra insatser ska leda till att individer får stöd och rehabilitering som ger dem möjlighet att försörja sig själva.
- Förbundet ska driva förebyggande insatser såväl strukturellt som individinriktat.

I årsredovisningen lämnas en samlad redogörelse av förbundets tre inriktningsmål samt tillhörande resultatmål, totalt 8 st, som fastställts i verksamhetsplanen 2019.

Redovisningen sker i tabellform där graden av måluppfyllelse per resultatmål åskådliggörs med hjälp av trafikljus (grönt, gult och rött). Till utfallet av varje resultatmål lämnas även kommentarer och bedömning av resultatmålet.

Av redogörelsen framgår att ett mål bedöms vara uppfyllt, tre mål bedöms vara delvis uppfyllda och fem mål bedöms vara ej uppfyllda. Styrelsens samlade bedömning kring måluppfyllelsen av inriktningsmålen är att de är delvis uppfyllda.

Av verksamhetsplanen 2019 framgår vilka insatser som styrelsen har beviljat medel för under 2019. Dessa insatser består både av strukturinriktade insatser och individinriktade insatser. I bilaga till årsredovisningen redovisas för dessa genomförda insatser.

Bedömning

Vi bedömer att årets resultat inte är förenligt med det fastställda finansiella målet för 2019. Det egna kapitalet motsvarar 51 % av årets budgeterade intäkter att jämföra med målet om att inte överstiga 20%.

Vi bedömer att årsredovisningen lämnar en samlad presentation av beslutade inriktningsmål och resultatmål. Av presentationen går att utläsa utfall och styrelsens bedömning av måluppfyllelsen, en utveckling som vi ser som positivt. Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall är delvis förenligt med de fastställda inriktningsmålen för verksamheten.

Rättvisande räkenskaper

laktagelser

Resultat- och balansräkning

Resultat- och balansräkningen är uppställda enligt LKBR och omfattar erforderliga noter.

Resultaträkningen redovisar i allt väsentligt förbundets intäkter och kostnader för året samt hur det egna kapitalet har förändrats under räkenskapsåret.

Resultatet för 2019 uppgår till +4.887 tkr (-1.212 tkr). Av årsredovisningen framgår att anledningen till överskottet beror på att lokala aktiviteter inte kommit igång förrän sent under året, vilket har gjort att medel inte har förbrukats i planerad takt. Dessutom anges att en budgeterad insats inte kunde starta eftersom det inte fanns förutsättningar för bemanning från Arbetsförmedlingen. Vidare anges att flera insatser haft lägre kostnader än beräknat.

Upplysningar om revisionskostnad lämnas i not, där totala kostnaden anges. Däremot framgår inte hur stor del av den totala kostnaden som utgör de sakkunnigas granskning av räkenskaperna.

Balansräkningen redovisar i allt väsentligt förbundets tillgångar och skulder per balansdagen. Balansposterna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade samt har värderats enligt principerna i LKBR.

Övergången till lagen om kommunal bokföring och redovisning från 1 januari 2019 har inte haft någon effekt på förbundets eget kapital, resultat- och balansräkning, varvid det inte har föranlett något behov av justering av ingående balanser.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är uppställd enligt gällande rekommendation. Den överensstämmer med övriga delar av årsredovisningen.

Redovisningsprinciper

Upplysning om tillämpade redovisningsprinciper lämnas i årsredovisningen.

Inga avvikelser från de grundläggande redovisningsprinciperna har noterats i granskningen.

Bedömning

Avvikelse har noterats gällande upplysning kring räkenskapsrevision. Avvikelsen bedöms inte vara materiell och påverkar inte den rättvisande bilden. Vi bedömer således att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Kommentar	
Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?	Uppfyllt Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.	
Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?	<i>Finansiella mål</i> Ej uppfyllt Målet kring att det egna kapitalet inte ska överstiga 20% av förbundets budgeterade intäkter är inte uppfyllt, uppgår till 51%. <i>Verksamhetsmål</i> Delvis uppfyllt 1 mål är uppfyllt, 3 mål är delvis uppfyllda och 5 mål är ej uppfyllda.	
Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?	Uppfyllt Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Avvikelser mot lag och god redovisningssed har inte påträffats.	

Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning rekommenderar vi styrelsen att inför kommande års årsredovisningar:

- Se över strukturen i driftredovisningen för att säkerställa att den redogör för hur utfallet förhåller sig till den löpande verksamheten såsom den har fastställts i budgeten.
- Anpassa noten för räkenskapsrevision för ökad följsamhet till RKR´s rekommendation R18 *Övriga upplysningar som ska lämnas i not.*

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Samordningsförbundet Gävleborg enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av fastställd revisionsplan för 2019. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.